УДК 330.341.1

О. О. Мороз[1]
І. В. Романець[1]

АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПАРКІВ В УКРАЇНІ

[1]Вінницький національний технічний університет

Проаналізовано результати діяльності технологічних парків, умови спеціального режиму інноваційної діяльності та особливості його реалізації в Україні протягом 2000—2013 рр. Визначено внесок технологічних парків у виробництво інноваційної продукції в Україні. Розроблено методичний підхід до визначення ефективності бюджетних витрат на створення та підтримку діяльності технологічних парків, здійснено його апробацію за результатами діяльності українських технологічних парків. Соціально-економічний ефект від підтримки технологічних парків визначається створенням нових робочих місць, збільшенням обсягів інноваційної продукції, зростанням надходжень до бюджету за рахунок податків і зборів. Аргументовано, що ефективність бюджетних витрат на підтримку функціонування діяльності технологічних парків, стимулювання виробництва та реалізації інноваційної продукції забезпечується в тому числі шляхом зниження податкового навантаження для виконавців проектів технологічних парків.

Ключові слова: технологічний парк, економічна ефективність бюджетних витрат, ефективність технологічних парків, математичні методи економічної статистики, кореляційно-регресійний аналіз.

Вступ

Вибір організаційної форми стимулювання інноваційного розвитку держави шляхом розбудови в Україні мережі технологічних, а пізніше наукових парків, технополісів й індустріальних парків як їх функціонально-просторових різновидів, викликаний можливостями цих структур на конкурентній основі стимулювати розвиток як державного сектору науки та виробництва, так і розвиток малого та середнього інноваційного підприємництва, а також досягати при цьому низки соціально-економічних і науково-технічних цілей. Водночас, система державного моніторингу діяльності технологічних парків, як і сама форма реалізації державної підтримки в Україні, протягом 2000—2013 рр. зазнавала суттєвих змін і, на погляд авторів, є недосконалою, що не дозволяє повною мірою оцінити результати діяльності технологічних парків та їх вплив на розвиток економіки регіонів та України загалом.

Різні аспекти адміністрування технологічних парків в Україні на загальнодержавному рівні, в тому числі особливості спеціального режиму інноваційної діяльності технологічних парків, висвітлені у працях таких вітчизняних науковців, як В. Семиноженко, О. Мазур, С. Пустовойт, О. Сімсон, С. Федчук та ін. При цьому в Україні, незважаючи на більш ніж десятирічний досвід функціонування технологічних парків, відсутня офіційна методика визначення їхньої ефективності.

Невирішеною є проблема оцінювання ефективності діяльності технологічних парків в Україні та ефективності державної підтримки (непрямого та прямого фінансування) проектів технологічних парків.

Метою дослідження є удосконалення методичних підходів до оцінки ефективності діяльності технологічних парків на основі побудови економіко-математичних моделей для забезпечення підтримки управлінських рішень в процесі стратегічного аналізу та прогнозування розвитку технологічних парків в Україні.

Задачі дослідження: розробка методичних підходів визначення ефективності бюджетних витрат на створення та підтримку діяльності технологічних парків, їх апробація та аналіз отриманих результатів; оцінка результатів діяльності та ефективності технологічних парків в Україні на основі використання інструментарію економіко-математичного моделювання.

© О. О. Мороз, І. В. Романець, 2014

Виклад основного матеріалу

Технологічні парки (ТП) в Україні як суб'єкти інноваційної діяльності та вид науково-технічної зони (НТЗ), що є підвидом спеціальних (вільних) економічних зон (С(В)ЕЗ), користуються спеціальним правовим режимом економічної діяльності (СПРЕД), виділяючись з-поміж інших (С(В)ЕЗ та ТПР пріоритетною підтримкою виключно проектів, які відповідають найжорсткішим критеріям інноваційності. В процесі реалізації проектів ТП створюються перспективні інновації, за своєю сутністю «нові для ринку», які мають забезпечити Україні перехід до вищих технологічних укладів та випереджальні конкурентні переваги [1] у високотехнологічних галузях економіки, в т. ч. на міжнародному рівні.

1. Особливості спеціального режиму економічної діяльності технологічних парків в Україні

Протягом тринадцятирічного терміну функціонування ТП в Україні формат державної підтримки зазнавав кардинальних змін тричі. Така нестабільність фінансово-правового регулювання спеціального режиму інноваційної діяльності ТП суттєво впливає як на їх ефективність, так і на подальше розповсюдження їх позитивного досвіду в сфері інфраструктурного забезпечення інноваційної діяльності. Так, після скасування у 2004 році спеціального режиму для С(В)ЕЗ, в тому числі і спеціального режиму для ТП як різновиду С(В)ЕЗ, запровадженого у 2000 р. законом «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» від 12.01.2006 р., пільги були частково відновлені, але у дещо новому форматі як формулювання, так і забезпечення, що було піддано критиці багатьма науковцями. Зокрема, О. Сімсон в частині формулювання пільг як «субсидій» [2] та С. Федчук [3] вказали на недоречність нового формату пільг (субсидій). Новим законом були скасовані пільги щодо ПДВ, котрі є найсуттєвішими з погляду на високу додану вартість створюваної інноваційної продукції, натомість запроваджені формальні пільги (субсидії) щодо державного фінансування, які так і не були реалізовані. Більше того, новим Податковим кодексом з 1 січня 2011 р. скасовано усі податкові пільги для ТП, незважаючи на норму закону про спеціальний режим інноваційної діяльності ТП, що в редакції 2006 року ст. 13 гарантував стабільність спеціального режиму інноваційної діяльності ТП і передбачав, що зміни до законодавства не повинні погіршувати умови спеціального режиму діяльності ТП, їх учасників та спільних підприємств щодо виконання проектів ТП.

Отже, фінансово-правова підтримка, гарантована законодавством для ТП України відображає особливості дії спеціального режиму інноваційної діяльності ТП протягом всього періоду їх існування та зв'язок із введеним з 1.01.2011 р. Податковим кодексом. Це проілюстровано О. Мазуром та С. Пустовойтом у [4, с. 70], дозволяє чітко виділити три етапи у застосуванні СПРЕД для ТП в Україні: 1 етап — 2000—2004 рр.; 2 етап — 2005—2010 рр.; 3-й етап — 2011—дотепер.

2. Аналіз результатів діяльності технологічних парків в Україні

Аналіз результатів діяльності ТП в Україні свідчить, що на відміну від більшості розбудованих світових моделей парків, реалізованих як об'єкти інноваційної інфраструктури, в спеціальному законодавстві щодо ТП та на практиці реальне відображення отримала концепція ТП як інноваційної структури або інноваційного підприємства, що функціонує на основі договору про спільну діяльність юридичних осіб з метою розробки та впровадження інноваційної продукції. В результаті такого підходу велика частина важливих соціальних та соціально-економічних функцій ТП як елемента інноваційної інфраструктури залишилася поза увагою українських ТП. Серед них найважливішою проблемою, на нашу думку, є відсутність цільових пріоритетів у сфері підтримки створення та функціонування інноваційного малого та середнього підприємництва (МСП) шляхом надання консалтингових послуг, створення фізичної площадки для їх розбудови та забезпечення умов для фінансування інноваційної діяльності МСП за рахунок венчурних фондів, фондів посівного капіталу та грантового фінансування як в національних масштабах, так і за участю міжнародних організацій. Водночас, практично за відсутності дієвих адміністративних і фінансових важелів стимулювання інноваційної діяльності в Україні, в тому числі в рамках ТП, останні спромоглись досягти позитивних результатів, які відображено на рисунку.

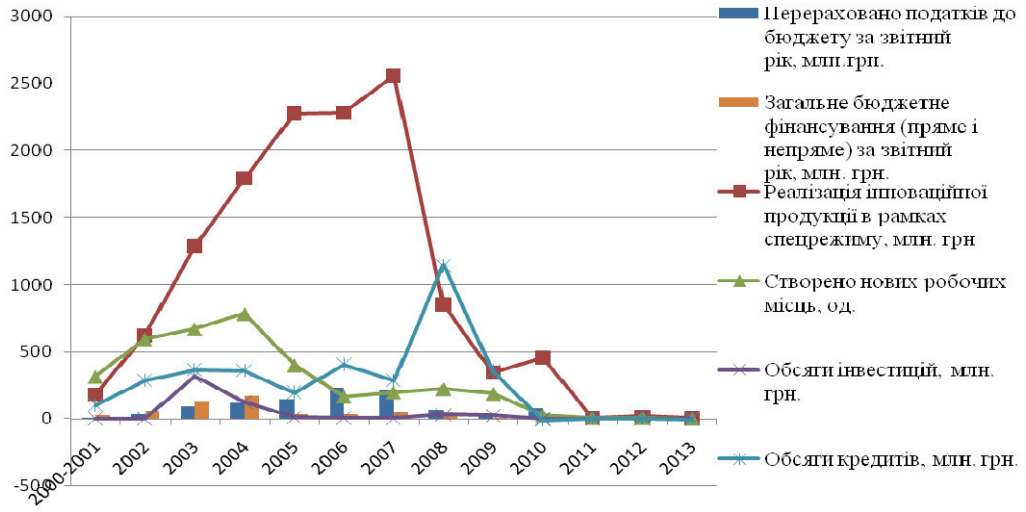

Результати діяльності ТП в Україні у 2000—2013 рр.

Примітка. Побудовано авторами за даними Державного агентства з питань електронного урядування України.

Для аналізу використані статистичні дані Державного агентства з питань електронного урядування України, що здійснює моніторинг діяльності ТП в Україні, сама система якого має низку недоліків, котрі пов'язані в першу чергу з відсутністю чинної на даний момент методики оцінки ефективності ТП та відсутності обов'язкової публічної звітності ТП України. Відзначимо, що методику оцінки ефективності виконання інноваційних проектів та діяльності технологічних парків, чинну з 2005 р. [5], було скасовано у 2007 р., а нової затверджено не було.

До суттєвих недоліків діючої інноваційної системи в Україні і ТП як елементів її інфраструктурного забезпечення слід віднести недостатній рівень інформативності чинної системи статистичного моніторингу, що фактично унеможливлює здійснення об'єктивної економічної оцінки як самих інновацій, так і ефективності інноваційної діяльності, ступеня розвитку ТП та їх внеску у розбудову економіки відповідної соціально-економічної системи, в складі якої вони функціонують. Управлінський аналіз, проведений на основі отриманої статистичної інформації та результати здійснених на її основі авторських розрахунків свідчать про таке: основні результати діяльності (обсяги виготовленої продукції та перераховані податки) досить чітко корелюються з кількістю прийнятих проектів ТП з урахуванням терміну їх дії протягом 5 років; обсяги бюджетного фінансування проектів суттєво коливаються і залежать як від ендогенних чинників (обсягів виробництва, доданої вартості, одержаного прибутку), так і від екзогенних (особливостей нарахування та сплати податків, умов спеціального режиму та його стабільності)); протягом всього досліджуваного періоду бюджетне фінансування (за виключенням 2007 та 2008 рр.) переважно непряме — у формі частини податків та зборів, що залишаються в розпорядженні підприємства згідно з умовами спеціального режиму; податкове навантаження на українські ТП, визначене як відношення нарахованих податків та зборів до обсягів реалізованої продукції в середньому нижче за загальні показники країни (за виключенням 2011 та 2013 рр.), а з урахуванням податкових пільг знижується в цілому на третину за весь період з 2000 по 2013 рр., що, на нашу думку, і є в Україні основним стимулом до реалізації інноваційних проектів в рамках ТП; фіскальна ефективність українських ТП, котра визначена авторами як відношення обсягу перерахованих до бюджету коштів податків до обсягу одержаного державного фінансування (прямого і непрямого) коливається в межах від 28 % до 658 % у 2000—2014 рр., а протягом 2011—2013 років вона не визначається через відсутність останнього, і загалом за 13 років становить 184 %, що може свідчити про доцільність застосування спеціального режиму, результатами якого стають ще й позитивні соціально-економічні екстерналії; ефективність залучення інвестицій у проекти ТП пов'язується нами з позитивними очікуваннями щодо стабільності умов функціонування в рамках спеціального режиму та наявності податкових преференцій і демонструє чіткий взаємозв'язок зі зменшенням податкового навантаження внаслідок їх застосування; залучення кредитних коштів для фінансування проектів ТП в Україні також пов'язується з дією спеціального режиму в сфері надання податкових преференцій, але найбільший приріст залучення кредитних коштів досягнуто під час застосування прямого державного фінансування проектів ТП з лагом запізнення в межах одного року.

Більшість з ефектів ТП отримані практично за відсутності прямого державного фінансування.

Непрямою державною підтримкою є зароблені власними силами кошти, що залишені в розпорядженні ТП завдяки затвердженому законом спеціальному режиму їхньої інноваційної діяльності [4].

Аналіз внеску ТП у результати інноваційної діяльності в Україні свідчить, що частка інноваційної продукції ТП в загальному обсязі реалізованої інноваційної продукції у 2000—2010 рр. коливається в межах 1,35...1,78 %, а з урахуванням відповідності продукції ТП жорстким вимогам інноваційності частка ТП в обсязі нової для ринку інноваційної продукції є значно вищою і коливається в межах 3,12...22,77 %, незважаючи на невеликі масштаби залучених фінансових ресурсів для функціонування ТП, низький ступінь державного протекціонізму та обмежене державне фінансування проектів ТП. Так, частка фінансування ТП України в обсязі ВВП України протягом 2000—2013 рр. не перевищувала 0,05 %. Найвище значення показника зафіксоване у 2004 році; порівняно високим воно було у 2003 р. (0,048 %) та у 2002 р. (0,026 %), а в основному не перевищує однієї сотої відсотка. Отже, частка у випуску нової для ринку інноваційної продукції ТП в цілому перевищує частку у фінансуванні інноваційної діяльності в 2,4...15,3 рази протягом 2000—2010 рр., що свідчить про вищу ефективність бюджетних витрат на підтримку інноваційної діяльності ТП порівняно з іншими інноваційними підприємствами.

Проведений управлінський та економіко-статистичний аналіз авторами доповнено математичними моделями, отриманими на підставі кореляційно-регресійного аналізу, який дозволив визначити основні залежності між СПРЕД для ТП, який виявляється виключно у формі фінансування (переважно непрямого) проектів ТП, та отриманими основними техніко-економічними ефектами від діяльності ТП в Україні. Спроби побудувати адекватну економіко-математичну модель для оцінки ефективності ТП супроводжувалися труднощами об'єктивного характеру, пов'язаними зі стохастичністю ТП як соціально-економічних систем та дискретністю аналізованих рядів динаміки. Незважаючи на більш ніж десятирічний період функціонування для побудови адекватних трендів відсутні часові ряди достатньої тривалості, що пов'язано, в першу чергу, з частою зміною екзогенних факторів впливу на ТП (умов спеціального режиму, фінансових, бюджетних та політичних чинників і обмежень). Авторами проведено аналіз шляхом побудови парних кореляційно-регресійних моделей з використанням автоматизованих методів економіко-статистичного аналізу, описаних Н. Поліщук у [6], для виявлення залежностей в процесі досягнення результатів діяльності українських ТП. Параметри, обрані для побудови парних моделей лінійної регресії серед техніко-економічних показників діяльності ТП України у 2000—2013 рр. такі: функція або результативна ознака {Yi} та залежна змінна {Xj}. Множина {Yi} — це результативні ознаки діяльності ТП у 2000—2013 рр., які вважаються техніко-економічними критеріями ефективності ТП: Y_1 — реалізація інноваційної продукції в рамках спеціального режиму, млн грн; Y_2 — перераховано до бюджету, млн грн; Y_3 — створено нових робочих місць, од.; Y_4 — обсяги інвестицій, млн грн; Y_5 — обсяги кредитів, млн грн. Множина {Xj} — це факторні ознаки, що за гіпотезою дають позитивні результати діяльності ТП, тобто {Yi}: X_1 — обсяги непрямої державної підтримки (фінансування) у формі податкових та митних пільг; X_2 — обсяги прямої державної підтримки у формі бюджетного фінансування проектів ТП; X_3 — обсяги загальної (прямої та непрямої) державної підтримки (фінансування).

Аналіз результатів діяльності українських ТП дозволяє виділити три етапи у їхньому функціонуванні, які чітко корелюються з описаними вище умовами СПРЕД для ТП. Внаслідок дії екзогенних чинників, а саме умов спеціального режиму, які кардинально змінювались, для отримання достовірніших моделей авторами проведено групування рядів динаміки на часові інтервали у відповідності з описаними етапами: 1) 2000—2004 рр.; 2) 2005—2010 рр.; 3) 2011—2013 рр. та об'єднаного інтервалу 4) 2000—2010 рр. Результати, отримані внаслідок аналізу 2011—2013 рр., виявились непридатними для побудови рівняння регресії через відсутність державної підтримки. З цієї ж причини вони не є адекватними для побудови рівняння регресії в інтервалі 2000—2013 рр. Такий розподіл через скорочення інтервалів суттєво знижує достовірність отриманих на його основі висновків та прогнозів, але уможливлює його проведення та дає важливу інформацію для прийняття науково обґрунтованого управлінського рішення щодо впливу державного фінансування та ефективності запроваджених змін у законодавстві щодо спеціального режиму ТП. Результати аналізу адекватності моделей дозволили побудувати відповідні рівняння регресії для зазначених інтервалів (показані у таблиці). При цьому, через відсутність прямого фінансування (X_2) у більшості інтервалів окремо залежності {Yi} від X_2 авторами не розглядаються.

Результати оцінювання адекватності отриманих параметрів рівнянь регресії

Період	Ступінь відповідності моделі	Рівняння парної регресії	Ступінь відповідності моделі	Рівняння парної регресії
модель	Y1 та X1		Y1 та X3	
2000—2004	висока	$y = -70{,}65+10{,}72x$	висока	$y = -70{,}65 + 10{,}72x$
2005—2010	не відповідає	—	допустима	$y = -403{,}34 + 63{,}49x$
2011—2013	не відповідає	—	не відповідає	—
2000—2010	не відповідає	—	не відповідає	—
модель	Y2 та X1		Y2 та X3	
2000—2013	не відповідає	—	не відповідає	—
2000—2004	висока	$y = -9{,}41 + 0{,}75x$	висока	$y = -9{,}41 + 0{,}75x$
2005—2010	допустима	$y = 35{,}07 + 4{,}47x$	допустима	$y = -12{,}38 + 4{,}79x$
2011—2013	не відповідає	—	не відповідає	—
2000—2010	не відповідає	—	не відповідає	—
2000—2013	не відповідає	—	не відповідає	—
модель	Y3 та X1		Y3 та X3	
2000—2013	висока	$y = 320{,}21 + 2{,}78x$	висока	$y =320{,}21 + 2{,}78x$
2000—2004	не відповідає	—	не відповідає	—
2005—2010	не відповідає	—	не відповідає	—
2011—2013	допустима	$y = 155{,}49 + 3{,}90x$	допустима	$y =126{,}51 + 4{,}07x$
2000—2010	допустима	$y = 99{,}55 + 4{,}43x$	висока	$y =76{,}64 + 4{,}56x$
2000—2013	висока	$y = 320{,}21 + 2{,}78x$	висока	$y =320{,}21 + 2{,}78x$
модель	Y4 та X1		Y4 та X3	
2000—2013	не відповідає	—	не відповідає	—
2000—2004	не відповідає	—	не відповідає	—
2005—2010	не відповідає	—	не відповідає	—
2011—2013	допустима	$y = -15{,}13 + 1{,}33x$	допустима	$y =26{,}82 + 1{,}42x$
2000—2010	допустима	$y = -9{,}49 + 1{,}28x$	допустима	$y =—15{,}87 + 1{,}31$
2000—2013	не відповідає	—	не відповідає	—
модель	Y5 та X1		Y5 та X3	
2000—2013	допустима	$y =124{,}59 + 1{,}60x$	допустима	$y =124{,}59 + 1{,}60x$
2000—2004	не відповідає	—	не відповідає	—
2005—2010	не відповідає	—	не відповідає	—
2011—2013	не відповідає	—	не відповідає	—
2000—2010	не відповідає	—	не відповідає	—
2000—2013	допустима	$y =124{,}59 + 1{,}60x$	допустима	$y =124{,}59 + 1{,}60x$

Примітка: побудовано авторами за даними Державного агентства з питань електронного урядування України та з використанням методів автоматизованого розрахунку [6].

Аналізуючи, виявлено залежності між результативними ознаками {Yi} та обсягами державної фінансової підтримки — факторна ознака {Xj}: 1) між показником обсягу реалізованої інноваційної продукції та обсягами бюджетного фінансування: у 2000—2004 рр. відмічена висока кореляційна залежність; у 2000—2010 рр. кореляція менш тісна, але суттєва; в інших обраних часових інтервалах побудувати адекватне рівняння неможливо; 2) між показником обсягу сплачених податків та обсягами бюджетного фінансування: у 2000—2004 рр. спостерігається висока кореляція; у 2005—2010 рр. зв'язок менш тісний; в інших обраних часових інтервалах побудувати адекватне рівняння неможливо; 3) між показником кількості створених робочих місць та обсягами бюджетного фінансування: у 2000—2004 рр. кореляція досить тісна; у 2000—2010 рр. залежність менш тісна; у 2000—2013 рр. існує досить тісний кореляційний зв'язок; 4) між обсягами інвестицій та бюджетним фінансуванням суттєвого кореляційного зв'язку не простежується у всіх зазначених часових інтервалах; загалом у 2000—2010 та 2000—2013 рр. коефіцієнт детермінації має допустимі значення, але тіснота зв'язку невисока; 5) між обсягами залучених кредитів та державного фінансування у 2000—2004 рр. відмічена достатньо висока кореляція, в решті досліджуваних періодів суттєвих залежностей не спостерігалось.

Практичне значення отриманих результатів

Результати моделювання можуть слугувати для прогнозування наслідків застосування спеціального режиму ТП у майбутньому, що може мати суттєве значення для стратегічного аналізу; аналіз з використанням запропонованих авторами методичних підходів може бути використаний для

здійснення порівнянь ефективності застосовуваних форм державної підтримки в т.ч. для інших суб'єктів СПРЕД.

Висновки

Незважаючи на недосконалий організаційно-економічний механізм створення та функціонування, суттєві недоліки в формах та методах реалізації державної підтримки технологічних парків, вони продемонстрували досягнення низки позитивних екстернальних ефектів для національного господарства України.

Наукова новизна отриманих результатів. Розроблено та апробовано методичні підходи та відповідні показники економічної ефективності бюджетних витрат на підтримку створення та функціонування технологічних парків. Доведено, що реалізована в Україні модель «віртуальних» технологічних парків має значно вищу ефективність бюджетних витрат, ніж закордонні; економічні ефекти від діяльності ТП в середньостроковій та довгостроковій перспективі суттєво перевищують державні витрати на підтримку їх створення та функціонування; непряма державна підтримка проектів ТП, застосована в Україні у 2000—2004 рр. та в обмеженій формі у 2005—2010 рр., дала ефекти, більшість з яких мають пролонгований характер, що автори пов'язують, в першу чергу, із термінами реалізації започаткованих у попередні періоди проектів.

Виявлені математичні залежності між наявною формою державної підтримки ТП та ефектами від їх діяльності за допомогою економіко-статистичного аналізу та побудови кореляційно-регресійних моделей, які дозволили математично обгрунтувати, що державне фінансування ТП корелюється з такими ефектами як: створення робочих місць у всіх обраних часових інтервалах; обсяг сплачених податків, обсяг реалізованої інноваційної продукції і залучених кредитів у 2000—2004 рр. і, певною мірою, з обсягами залучених кредитів та інвестицій.

Перспективи подальших наукових досліджень у цьому напрямку. Отримані економіко-математичні моделі можуть бути використані для комп'ютерного моделювання в процесі прогнозування наслідків конкретних форм і фінансових засобів спеціального режиму інноваційної діяльності ТП в Україні, удосконалення системи управління, контролю та моніторингу ТП, що дозволить перевести вплив держави з екзогенного чинника, що спричиняє ризики, перешкоди й загрози, на ендогенний чинник — джерело переваг в діяльності ТП, що зробить їх дієвими інструментами стійкого інноваційного розвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Семиноженко В. Виступ на науково-практичній конференції «Стратегія сталого розвитку та структурно-інноваційної перебудови української економіки (2004—2015)» 21 квітня 2004 року [Електронний ресурс] / В. Семиноженко. Персональний сайт. — Режим доступу: http://www.semynozhenko.net. — Назва з екрану.

2. Сімсон О. Е. Інноваційне і креативне право: право знань і творчості : моногр. / О. Е. Сімсон. — К. : Ін Юре, 2006. — 264 с.

3. Федчук, С. Фінансово-правове регулювання державного сприяння інноваційній діяльності технологічних парків в Україні [Електронний ресурс] / С. Федчук // Юридичний журнал. — 2010. — № 5. — Режим доступу: http://www.justinian.com.ua/article.php?id=3506. — Назва з екрану.

4. Мазур А. А. Технологічні парки України: цифри, факти, проблеми / А. А. Мазур, С. В. Пустовойт // Наука та інновації. — 2013. — Т. 9. — № 3.— С. 59—72.

5. Про затвердження Методики оцінки ефективності виконання інноваційних проектів та діяльності технологічних парків / [Міністерство економіки України, Міністерство освіти і науки України, Міністерство промислової політики України]. — Наказ № 434/668/442 від 21.11.2005 р.

6. Поліщук, Н. В. Математичні методи економічного аналізу: теорія і практика : навч. посіб. / Н. В. Поліщук, Ю. Ю. Бурєнніков. — Вінниця : ФОП Барановська Т. П., 2013. — 292 с. — ISBN 978-966-97244-6-5.

Рекомендована кафедрою підготовки менеджерів ВНТУ

Стаття надійшла до редакції 29.10.2014

Мороз Олена Омелянівна — д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри підготовки менеджерів, e-mail: lmoroz63@mail.ru;

Романець Ірина Вікторівна — аспірантка кафедри підготовки менеджерів, e-mail: romanets_i@mail.ru.

Вінницький національний технічний університет, Вінниця

O. O. Moroz[1]
I. V. Romanets[1]

Analysis of the results of activity of technological parks in Ukraine

[1]Vinnytsia National Technical University

The results of activity of technological parks, the conditions of the special mode of the innovative activity and the peculiarities of its implementation in Ukraine during the period of 2000—1013 are analyzed in the article. The contribution of technological parks to the production of innovative products in Ukraine has been determined. A methodical approach to determining the effectiveness of budget expenditures on the establishment and support of the activity of technological parks has been developed and tried on the results of Ukrainian technological parks activity. The socioeconomic effect from technological parks support is determined by the establishment of new working places, the increase of the amount of the innovative products, the increase of budget income through taxes. Arguments have been provided which prove that the effectiveness of budget expenditures on the support of technological parks activity, stimulating the production and sales of the innovative products is also achieved through lowering the tax burden for those who carry out the technological parks projects.

Keywords: technological park, economic effectiveness of budget expenditures, technological parks effectiveness, mathematical methods of economic statistics, correlative and regressive analysis.

Moroz Olena O. — Dr. Sc. (Econ.), Professor, Head of the Chair of Training Managers, e-mail: lmoroz63@mail.ru;
Romanets Iryna V. — Post-Graduate Student of the Chair of Training Managers, e-mail: romanets_i@mail.ru

Е. Е. Мороз[1]
И. В. Романец[1]

Анализ результатов деятельности технологических парков в Украине

[1]Винницкий национальный технический университет

Проанализированы результаты деятельности технологических парков, условия специального режима инновационной деятельности и особенности его реализации в Украине в течение 2000—2013 гг. Определен вклад технологических парков в производство инновационной продукции в Украине. Разработан методический подход к определению эффективности бюджетных расходов на создание и поддержку деятельности технологических парков, осуществлена его апробация по результатам деятельности украинских технологических парков. Социально-экономический эффект от поддержки технологических парков определяется созданием новых рабочих мест, увеличением объемов инновационной продукции, ростом поступлений в бюджет за счет налогов и сборов. Аргументировано, что эффективность бюджетных расходов на поддержку функционирование деятельности технологических парков, стимулирование производства и реализации инновационной продукции обеспечивается, в том числе, путем снижения налогового пресса для исполнителей проектов технологических парков.

Ключевые слова: технологический парк, экономическая эффективность бюджетных расходов, эффективность технологических парков, математические методы экономической статистики, корреляционно-регрессионный анализ.

Мороз Елена Емельяновна — д-р екон. наук, профессор, заведующая кафедрой подготовки менеджеров, e-mail: lmoroz63@mail.ru;
Романец Ирина Викторовна — аспирантка кафедры подготовки менеджеров, e-mail: romanets_i@mail.ru